

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้นำระบบจัดการความรู้มาใช้ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยมีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และมีการจัดตั้งสำนักงานบริหารความรู้และกำหนดให้ส่วนราชการต่าง จัดตั้งสำนักงานบริหารความรู้

สำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการจัดการความรู้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ตามคำรับรองปฏิบัติราชการ จนถึงปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 กำหนดให้ “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน”

2. อัยการสูงสุดได้ประกาศนโยบาย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2552 “ข้อ 6 พัฒนาศักยภาพการทำงานของพนักงานอัยการสู่ระดับสากลและสร้างคลังสมองให้เกิดการพัฒนาผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน โดยพัฒนาการทำงานของข้าราชการตุลาการ และบุคลากรอื่นควบคู่ไปด้วยกัน” จึงเห็นได้ว่าอัยการสูงสุดได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการความรู้ โดยการสร้างคลังสมอง เพื่อพัฒนาผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน การดำเนินการตามนโยบายของอัยการสูงสุดให้บรรลุผล จะต้องมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ และมีหน่วยงานเจ้าภาพเพื่อดำเนินการด้านการบริหารจัดการความรู้

3. สำนักงานอัยการสูงสุด ได้อนุมัติแผนแม่บทการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2561 และแผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2556 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2552 โดยแผนแม่บทการจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2552-2561 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ดังนี้

(ก) วิสัยทัศน์

“สำนักงานอัยการสูงสุดจะพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management) อย่างเป็นระบบ ทันสมัย และ เชื่อถือได้”

(ข) พันธกิจ

1) สร้างวัฒนธรรมแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเสริมสร้างองค์ความรู้หลักที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมทุกภารกิจ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพภารกิจหลัก การสร้างนวัตกรรมบริการ และบรรลุตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์สำนักงานอัยการสูงสุด

2) พัฒนาศูนย์การจัดการความรู้ เพื่อเป็นแหล่งความรู้ และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการความรู้ที่เหมาะสม ทันสมัย และสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์

3) พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะการใฝ่รู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การคิดและพัฒนาไปในทางเดียวกันอย่างเป็นระบบ (Share Vision & System Thinking) การทำงานเป็นทีมโดยใช้การจัดการความรู้และองค์ความรู้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(ค) วัตถุประสงค์

1) เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการปฏิบัติงาน โดยใช้องค์ความรู้ (Knowledge Working) ที่เหมาะสม ทันสมัยและถูกต้อง เชื่อถือได้ ในทุกภารกิจ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานขององค์กรมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานระดับสากล และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ของวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ที่วางไว้ นำองค์กรสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักงานอัยการสูงสุด

2) เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุดในทุกระดับ มีเครื่องมือปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งองค์ความรู้หลักและความรู้สนับสนุน และสามารถนำไปใช้ตลอดจนประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ นำมาประยุกต์และพัฒนาในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3) เพื่อส่งเสริมและพัฒนา การสร้างความรู้ และสร้างวิสัยทัศน์และทัศนคติตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรทุกคนเป็นผู้มีองค์ความรู้ ใฝ่รู้ ในวิชาการที่จำเป็นต่อองค์กร ที่ทันสมัยต่อเนื่องตลอดเวลาและ รวบรวม รักษา องค์ความรู้ที่จำเป็นขององค์กรไว้ ณ จุดเดียว

4) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรให้เกิดวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ความสามารถทำงานเป็นทีม

(ง) เป้าหมาย

1) สำนักงานอัยการสูงสุดมีศูนย์การจัดการความรู้ และระบบการจัดการความรู้ที่ทันสมัยและมีเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเข้าถึงใช้ประโยชน์ได้ สะดวก รวดเร็ว เอื้อต่อการสร้าง การเข้าถึง และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ ของสำนักงานที่กำหนดไว้

2) มีการพัฒนา สร้าง รวบรวม รักษา องค์ความรู้ที่สำคัญขององค์กร ซึ่งครอบคลุมภารกิจขององค์กรอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศระดับสากล

3) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำงานเป็นทีมและใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ทั้งในการสร้างงาน คุณค่า และวัฒนธรรมสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนบุคลากร มีสมรรถนะสู่ระดับการเสริมสร้างนวัตกรรมได้

4) มีเครือข่ายการจัดการความรู้และวัฒนธรรมการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร

(จ) นโยบายการจัดการความรู้ ของสำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้บริหารจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด (CKO) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด (KM Board) ได้กำหนดนโยบายการจัดการความรู้ สำนักงานอัยการสูงสุด เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2553 ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากร โดยจัดทุนการศึกษา และฝึกอบรมด้านการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ และสามารถเป็นผู้นำในหลักการบริหารจัดการความรู้ ตามมาตรฐานสากล

2) จัดให้มีการบริหารจัดการความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำสำนักงานอัยการสูงสุด ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

3) สร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติบุคลากรให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้เท่าเทียมกัน

4) เร่งดำเนินการจัดตั้งศูนย์รวมองค์ความรู้กลาง (KM Center) เพื่อนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรให้เป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน และมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย สามารถใช้ประโยชน์เชื่อมโยงได้ทั่วทั้งองค์กร

5) จัดระบบการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการความรู้ และให้มีการทบทวน ปรับปรุงองค์ความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารความรู้มีประสิทธิภาพ นำมาใช้ปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

4. ทิศทางของการดำเนินงานตามแผนแม่บทการจัดการความรู้และมาตรฐานแนวทางการดำเนินการ

แผนแม่บทการจัดการความรู้ แผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2552-2556 และแผนปฏิบัติการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ กำหนดกลยุทธ์โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการสร้างและรวบรวมองค์ความรู้หลัก องค์ความรู้สนับสนุน และองค์ความรู้ภูมิภาค ในงานอันเป็นภารกิจหลัก ภายในกรอบอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการและสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น 100 องค์ความรู้ และกำหนดให้ส่วนราชการสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด จัดทำองค์ความรู้ที่ตนรับผิดชอบ

สำหรับสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา ได้จัดทำคู่มือจัดการความรู้ของสำนักงาน แต่คู่มือดังกล่าวยังขาดประสิทธิภาพ ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจาก

1) ระบบข้อมูลกฎหมายอาญา

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา มีหน้าที่และภารกิจหลักในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับกฎหมายอาญาในส่วนของพนักงานอัยการ เพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการซึ่งได้แก่ผู้บริหารสำนักงานอัยการสูงสุด และพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ระบบข้อมูลสารสนเทศจึงเป็นหัวใจสำคัญของพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน ปัจจุบันพบว่าระบบข้อมูลของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่ล้ำสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ไม่มีระบบการจัดการข้อมูลจึงไม่ตอบสนองต่อผู้ใช้บริการและรับบริการ การค้นหาข้อมูลเพื่อตอบสนองต่อผู้ใช้บริการ พนักงานอัยการและนิติกร ต้องเข้าไปในบริการในเว็บไซต์ของที่มีระบบจัดการข้อมูลหรือจ้างนักวิจัยเพื่อทำการวิจัย ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ นอกจากนี้ หากระบบดังกล่าวเกิดความขัดข้องจะทำให้การค้นหาข้อมูลมีความล่าช้าไม่ทันการ ดังนั้น การมีแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านกฎหมายเพื่อศึกษาค้นคว้าโดยจัดทำเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งประกอบด้วยระบบการค้นข้อมูลด้วยระบบออนไลน์ ระบบค้นข้อมูลด้วยระบบฐานข้อมูล และระบบกระดาษที่สามารถสืบค้นได้ ทุกที่ทุกเวลา (Any Where Any Time) แหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านกฎหมายอาญา จะต้องเป็นที่รวบรวมระเบียบ กฎหมาย คำอธิบาย คำพิพากษา คำสั่ง ฯลฯ ที่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญาสามารถเข้ามาสืบค้นได้อย่างเป็นระบบจะให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อผู้ใช้บริการ โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนระบบสูงเกินควร

2) ความเชี่ยวชาญในการทำงาน

ความรู้ความสามารถในการทำงาน เป็นปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นกับทุกองค์กร องค์กรแต่ละหน่วยงานจะมีผู้เชี่ยวชาญในการทำงานในองค์กรของตน เมื่อบุคลากรถูกโยกย้าย ตาย หรือ พ้นจากหน้าที่มักนำเอาความรู้ความเชี่ยวชาญไปด้วย ทำให้การทำงานขององค์กรขาดระยะ หากองค์กรที่ไม่มีระบบการจัดการความรู้ทำให้การทำงานประสบปัญหา สำนักงานอัยการพิเศษ ฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญาซึ่งสังกัดสำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด ก็มีลักษณะของการต้องโยกย้ายบุคลากรตามวาระ ระบบดังกล่าวจะเป็นระบบที่ทำลายความเชี่ยวชาญของบุคลากร เนื่องจากบุคลากรเมื่อปฏิบัติงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นระยะเวลาหนึ่งจนเกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญการแล้ว ตามระบบของสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งมีเนื้องานในทางกฎหมายที่หลากหลายประเภทงาน และจะต้องมีการสับเปลี่ยน โยกย้ายตามวาระ ความเชี่ยวชาญที่พัฒนาบุคลากรดังกล่าวไปอีกสายงานหนึ่งจะทำให้สูญเสียบุคลากรที่เชี่ยวชาญไป แต่กลับได้บุคลากรมือใหม่ในงานที่โยกย้ายไป ซึ่งแน่นอนว่าอาจจะต้องไปเริ่มต้นนับหนึ่งในสายงานนั้น ๆ ใหม่ นี่คือนิยามปัญหาที่เกิดขึ้นของระบบการทำงานในสำนักงานอัยการสูงสุด

3) บุคลากรในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญาไม่มีความรู้การวิจัย หรือการควบคุมการวิจัยเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด การที่คนจะทำงานในเรื่องนั้น ๆ ได้ดี คน ๆ นั้น จึงจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งบุคลากรไม่มีความรู้ในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญานั้น ตามที่กล่าวไว้แล้วว่า พนักงานอัยการที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา ในปัจจุบันพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการวิจัย และการควบคุมการวิจัย หากจะมีความรู้แต่ก็ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการทำงานสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง เนื่องจากการดำเนินสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญานั้น งานวิจัยหรือข้อหาหรือของพนักงานอัยการทำหน้าที่ให้กับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นเรื่องมีผลกระทบต่อรัฐ สังคม และประชาชนโดยรวม หากผู้ปฏิบัติไม่มีความรู้ในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน และผลของคดีที่ผิดแปลกไปจากที่สมควรจะเป็น ซึ่งผลกระทบนั้นแน่นอนว่า ย่อมย้อนกลับมายังรัฐ สังคม และประชาชนโดยรวม อย่างหลีกเลี่ยง ย่อมมีผลทำให้กระทบต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการประสบภาวะหยุดนิ่ง (Dead Still) จนถึงระดับล้มเหลว (Failure System) ได้

การแก้ปัญหาค่าจะได้นำทฤษฎีการจัดการความรู้ Learning In Action โดยกรรมวิธี 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้โดยการค้นคว้า (Search)
2. การเรียนรู้โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ (Inquiry)
3. การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observation)

นำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาคณทำงานไม่มีความรู้ในสถาบันกฎหมายอาญา เพื่อที่จะให้ได้ความรู้ในสองประการ คือ หลักกฎหมายมหาชน และวิธีดำเนินงานปกครอง โดยผู้ศึกษาจะถือเอางานสถาบันกฎหมายอาญาที่ผู้ศึกษาเอง มีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานในสำนักงานสถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโอกาสในการศึกษาความรู้ในสถาบันกฎหมายอาญา โดยจะใช้วิธีการค้นหา (Search) ซึ่งจะใช้สำหรับการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับหลักกฎหมายมหาชน และวิธีดำเนินงานปกครอง เช่น เว็บไซต์ของสำนักงานศาลปกครอง โดยเฉพาะแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่มีการเผยแพร่โดยทั่วไป หนังสือ ตำรา ซึ่งจะวางแนวหลักกฎหมายอาญาและจะได้ทำการรวบรวมจัดเก็บอย่างเป็นระบบ วิธีการสอบถามผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ (Inquiry) ผู้ศึกษาจะทำการสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของสำนักงานสถาบันกฎหมายอาญา จากประสบการณ์ทำงานของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งในส่วนของผู้เชี่ยวชาญนั้นจะเป็นผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานปกครองโดยตรง การสัมภาษณ์เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งวิธีดำเนินงานปกครอง เทคนิคในทางปฏิบัติที่ไม่มีในหนังสือและตำรา โดยใช้หลักในวิชา Knowledge Engineer ซึ่งมีวาระการสัมภาษณ์สี่วาระ มีการสอบถาม ความเข้าใจ มีการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตามมาตรฐานของ Common KADS และสุดท้าย ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการสังเกต (Observation) โดยจะใช้การสังเกตข้อมูลจากการตีความของนักนิติศาสตร์ไม่จะเป็นการตีความกฎหมาย จากตัวบทและคดีจากแนวคำพิพากษาและคำสั่งของศาลเป็นหลักว่า ถูกต้องตามหลักกฎหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด การดำเนินงานของพนักงานอัยการต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร และจะได้ทำการรวบรวมจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงระบบจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
2. เผยแพร่แนวความคิดเกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
3. พัฒนาระบบการจัดการความรู้สำหรับสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา โดยการสร้างระบบการฝึกอบรม Trainer System สำหรับพนักงานอัยการที่เริ่มเข้าทำงานในสถาบันกฎหมายอาญา ให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการวิจัย

4. สร้างระบบการทะเบียนผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติหน้าในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
5. สร้างระบบการหารือ Consoling เพื่อปรึกษาหารือหรือกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในงานการวิจัย
6. สร้างระบบฐานข้อมูล Data System เพื่อใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนากฎหมายอาญาให้มีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
8. การวางแผนจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

1.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาหน้าที่บทบาทของพนักงานอัยการเกี่ยวกับการทำงานและการทำการศึกษาวิจัยการทำงาน โดยศึกษาจากประวัติความเป็นมาขององค์กรอัยการ กฎหมายได้แก่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2546 และประวัติความเป็นมาของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา บทบาทของพนักงานอัยการในการวิจัยด้านกฎหมายของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา ระบบจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมาย
2. ศึกษาถึงแนวนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสำนักงานอัยการสูงสุดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา เพื่อทราบแนวทางการทำงานของสถาบันกฎหมายอาญาในปัจจุบัน และทราบแนวโน้มในการทำงานในอนาคตของสถาบันว่าจะเป็นไปได้ในรูปแบบใด
3. ศึกษาถึงขั้นตอนกระบวนการทำงานของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา โดยศึกษาถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานของสถาบันกฎหมายอาญา เนื่องจากการทำงานของสถาบันกฎหมายอาญามีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของบุคคลภายในสำนักงานอัยการสูงสุด เช่น อัยการสูงสุด อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา บุคคลภายนอกสำนักงานอัยการสูงสุด เช่น สภาวิจัยแห่งชาติ สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินการจัดทำระบบจัดการความรู้ของ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา จึงต้องมีระบบจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับกฎหมายและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. ศึกษาถึงระบบงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีรูปแบบการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน โดยศึกษารูปแบบการทำงานของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรีนที่มีอำนาจและหน้าที่ในการศึกษาวิจัยและพัฒนากฎหมายของประเทศ

ขั้นตอนในการวิเคราะห์และออกแบบระบบงาน

กระบวนการวิศวกรรมความรู้

1. การใช้ระบบคอมมอนแคท มาใช้ในการจัดการความรู้โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้บริหารเพื่อกำหนดขอบเขตในการทำงาน โดยการนำเอาความรู้เบื้องต้นจากการศึกษามากำหนดแนวทางการทำงานและกำหนดเป็นวาระในการจัดการความรู้ และ ทำการสื่อสารสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อกำหนดวาระการทำงานแล้วนำมาจัดทำเป็นทรานสคริป
2. การวางแผนกำหนดความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
3. วิเคราะห์ความต้องการและออกแบบระบบจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา
4. สร้างโปรแกรมจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและเชิงประยุกต์

1. จะพัฒนาระบบการฝึกหัดTrainer System สำหรับพนักงานอัยการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางกฎหมายอาญา
2. พัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงาน
3. พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยทางกฎหมายอาญา
4. พัฒนาคู่มือจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

1.5 แผนการดำเนินการ ขอบเขต และวิธีการวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาจึงกำหนดขอบเขตของการค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาโครงสร้างการทำงานของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

2. ศึกษาถึงความต้องการของพนักงานอัยการในสถาบันกฎหมายอาญา ผู้บังคับบัญชาของสำนักงานอัยการสูงสุด อธิบดีอัยการฝ่ายวิชาการ อัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติพนักงานอัยการและองค์กรอัยการ พ.ศ. 2553 และวิสัยทัศน์ของบุคคลดังกล่าวและผู้ที่ต้องการใช้ระบบการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุด

3. กำหนดรูปแบบและความต้องการของระบบการจัดการความรู้

4. ออกแบบระบบจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

5. กำหนดรูปแบบและการบริหารจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

6. วางแผนพัฒนาในการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา

1.6 สถานที่ใช้ในการศึกษา

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายสถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ระยะเวลาในการดำเนินการ 3 เดือน